

บันทึก

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
ในกรณีที่มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๑/๒๓๑๘๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกรมการปกครองได้รับข้อหารือของจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการกรณีเกิดองค์การบริหารส่วนตำบลภายหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหาดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายและปัญหาในทางปฏิบัติจึงขอหารือว่า

๑. กรณีรัฐมนตรียังไม่ประกาศให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการจะยังคงเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ต่อไปหรือไม่

๒. กรณีรัฐมนตรีได้ประกาศให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อีกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองและกรมโยธาธิการ) แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมอาคารที่ปลูกสร้างในเขตพื้นที่ของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยให้หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในการพิจารณาอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ฯลฯ กล่าวคือ นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับในเขตสุขาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และปลัดเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา ซึ่งรวมเรียกว่า “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” สำหรับราชการบริหารส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นจะเข้ามามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ได้ก็ต่อเมื่อ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นเป็น “ราชการส่วนท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อมีประกาศเช่นนั้นแล้ว หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ก็จะเป็น “เจ้าพนักงานท้องถิ่น”ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติราชการต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามบทนิยามคำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” และ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล แม้ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗^๒ ก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯบัญญัติไว้เป็นกรณีพิเศษแล้วว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ที่จะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมอาคารหมายถึงแต่เฉพาะ “เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา” เท่านั้น ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นไม่อยู่ในฐานะ “ราชการส่วนท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตราบไ้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยังไม่ได้ประกาศกำหนดเช่นนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลก็จะยังไม่มีฐานะเป็น “ราชการส่วนท้องถิ่น” และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังไม่เป็น “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะหัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงยังคงเป็น “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ต่อไปจนกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะได้ประกาศกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นราชการบริหารส่วน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๔๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ

๒. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่ยังไม่มีผลใช้บังคับตลอดทุกท้องที่ จะใช้บังคับในท้องที่ใดจะต้องตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับในท้องที่นั้นอีกชั้นหนึ่ง ตามมาตรา ๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯในท้องที่ใดแล้ว การใช้บังคับก็จะมีผลอยู่ตลอดไปจนกว่าจะมีการยกเลิกพระราชกฤษฎีกานั้น ดังนั้น ในท้องที่ที่ได้มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯแล้ว หากรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลในท้องที่นั้นเป็น “ราชการส่วนท้องถิ่น” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ก็ไม่ต้องดำเนินการอย่างใดตามมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีก สำหรับในเขตจังหวัดสมุทรปราการนั้นได้มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯเต็มทั้งจังหวัดแล้วตามมาตรา ๓^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ บังคับในท้องที่บางจังหวัด พ.ศ.๒๕๓๔ ดังนั้น ในท้องที่จังหวัดสมุทรปราการหากมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นในภายหลัง ก็ไม่จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นขึ้นใหม่อีกแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๘

^๓มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

^๔มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ บังคับในท้องที่จังหวัดดังต่อไปนี้

- (๑) จังหวัดชลบุรี
- (๒) จังหวัดนนทบุรี
- (๓) จังหวัดปทุมธานี
- (๔) จังหวัดสมุทรปราการ